

דְּחִלִי חֲטָאָה. בְּשַׁעֲתָא דְנִשְׁמַתָּא מִתְעַטְרָא לְעִילָא, גּוּ
 עֲטָרָא קְדִישָׁא, וְרוּחָא קָאִים בְּנִהִירוּ עֲלָאָה, בְּשַׁבְּתִי
 וִירְחִי וּזְמַנִּי, הָאִי נֶפֶשׁ בְּשַׁעֲתָא דְרוּחַ נַחְתָּא מִגּוּ נִהִירוּ
 עֲלָאָה, לְדִיִּירָא בְּגַנְתָּא דְעֵדֶן נִהִיר וְנִצִּיץ, אִיהוּ (ד"א ל"ג
 כ"ד) קִיִּימָא גּוּ קְבֵרָא וְאִתְגְּלִימַת בְּדִיוֹקְנָא, דִּהּוֹת גּוּ גּוּפָא
 בְּקַדְמִיתָא, וְכָל אֵינּוֹן גְּרַמִּי בְּהֵוֹא דִּיוֹקְנָא סִלְקוּ,
 וּמִשְׁבַּחָאן וְאוּדוֹן לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, הֵדָא הוּא דְכְּתִיב,
 (תהלים לח) כָּל עֲצָמוֹתַי תֵּאֲמַרְנָה יְיָ מִי כָמוֹךָ. אוֹמְרוֹת לָא
 פְּתִיב, אֶלָּא תֵּאֲמַרְנָה.

וְאֶלְמָלִי אִתְיְהִיב רְשׁוֹ לְעִינָא לְמַחְמִי וְחַמִּי בְּלִילִיא
 דְעֵיִל (נ"א דְנִפִּיק) שַׁבְּתָא, וְלִילִי יְרַחִי וּזְמַנִּי,
 כְּדִיוֹקְנִין עַל גְּבִי קְבֵרִי, אוּדוֹן וּמִשְׁבַּחָן לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ
 הוּא. אֲבָל טַפְשׁוֹ דְבְנֵי נְשָׂא, קָא מְעַכְבָּא לְהוּ, דְלָא
 יִדְעִין, וְלָא מִשְׁגִּיחִין עַל מָה קִיִּימִין בְּהָאִי עֲלֵמָא, וְלָא
 חֲשִׁשִׁין לְאִשְׁגָּחָא בִּיקְרָא דְמִלְכָּא עֲלָאָה בְּהָאִי עֲלֵמָא, כָּל
 שְׁכֹן לְאִשְׁגָּחָא בִּיקְרָא דֵּהֵוֹא עֲלֵמָא, וְעַל מָה קִיִּימָא,
 וְאִיךְ מִתְפָּרְשֵׁן מְלִין.

בְּיוֹמָא דְרֵאשׁ הַשָּׁנָה, דְעֲלֵמָא אֲתַדֵּן, וְכֹרְסִיא דְדִינָא
 קִיִּימָא, לְגַבִּי מִלְכָּא עֲלָאָה, לְמִידֵן עֲלֵמָא. כָּל
 נֶפֶשׁ וְנֶפֶשׁ מִשְׁטָטוֹן, וּבְעָאן רַחְמִי עַל חַיִּי. בְּלִילִיא
 דְנִפְקָא יוֹמָא דְדִינָא, אֲזֵלִין וְקָא מִשְׁטָטִין לְמִשְׁמַע

וְלִמְנַדַּע מֵאֵן הוּא דִּינָא דְאַתְדָּן עַל עֲלָמָא, וְלִזְמַנִּין דְקָא
 מוֹדִיעִין בְּחֻוּוּא לְחַיִּיא, כְּמָה דְאַתְ אָמַר (איוב לג) בְּחֻלּוֹם
 חֻזִּיוֹן לִי לָהּ בְּנִפּוּל תְּרַדְמָה עַל אַנְשִׁים וְגו', אִזּוּ יִגְלָה אֲזַן
 אַנְשִׁים וּבְמוֹסְרָם יַחְתּוּם. מֵאִי מוֹסְרָם. דָּא נֶפֶשׁ, דְאִיהִי
 קַיִימָא וְחַתִּים לְבַנֵּי נְשָׂא מְלִין, לְקַבְּלָא מוֹסְרָ. (ויחי רכ"א)

בְּלִילִיא בַתְרָאָה דְחַגָּא, דְקָא נֶפְקוּן פְּתַקִּין מִבֵּי מַלְכָּא,
 וְהָהוּא צִל אַעֲדִיאוּ מִבְּנֵי גְרִיעוּ דְהָאִי עֲלָמָא,

הָהוּא נֶפֶשׁ דְקָאמְרָן, אֲזֵלָא (דף קמ"ב ע"ב) וּמִשְׁטָטָא, (קכ"ט ע"א)
 וְחַד מְמָנָא סָרְכָּא, בְּרֻזָּא גְלִיפָּא בְּעֻזְקָא בְּכַתְבַּ מְפָרֶשׁ,
 יְדוּמִיעָ"ם, דְפָקִיד בְּכַתְבַּ דְזִיּוּא גְלִיפָּא, וּבְגוּ חֻוּוּן
 עֲלָאִין. בְּתֵהוּא לִילִיא נְחִית, וְכֻמָּה אֶלְפִין וּרְבוּא
 רְבוּוֹן עֲמִיָה, וְנִטְלִין לְהָהוּא צִל מְכַל חַד וְחַד, וְסִלְקִין,
 לִיָּה לְעִילָא.

וְהָיָא נֶפֶשׁ דְקָאמְרָן, אֲזֵלָא וּמִשְׁטָטָא וְחַמָּאת לְהָהוּא
 צִל, וְתַב לְאַתְרִיָּה גּוּ קַבְרָא, וְקָא מְכַרְזַת לְשֶׁאֶר
 מִתִּיָּא, פְּלוּנֵי אֶתִי לְגַבְּן, פְּלוּנֵי אֶתִי לְגַבְּן. אִי זַפְּאָה
 טָבָא אִיָּהוּ, פְּלָהוּ חַדָּאֵן, וְאִי לָאוּ, פְּלָהוּ אֶמְרֵי ווִי. פַּד
 סִלְקִין תְּהוּא צִל, סִלְקִין לִיָּה לְגַבֵּי תְּהוּא עֶבֶד מְהִימָן,
 דְשְׁמִיָּה מְטָטְרוּ"ן, וְנִטְלִיל תְּהוּא צִל לְגַבֵּיָּה, וְסִלְקִין לִיָּה
 לְאַתְרִיָּה, כְּמָה דְאַתְ אָמַר, (איוב ז) כְּעֶבֶד יִשְׂאָף צִל, יִשְׂאָף
 צִל וְדָאִי.

מִהֵיא שְׁעָתָא וְאֵילָךְ, מִתְתַקְנָא דּוּכְתָא לְהֵיא נְשָׁמָה
 דִּהְהוּא בַר נָשׁ, וְדוּכְתָא לְרוּחַ בְּגִנְתָּא דִּיעֲדוּן.
 וְדוּכְתָא לְנֶפֶשׁ לְנִיחָא וְלֵאתְהַנָּא, בְּשְׁעָתָא דְמִשְׁטָטָא
 וְאֹזְלָא. בְּגִין דְּאִית (ויקרא קע"ב ע"ב) נֶפֶשׁ דְּלִית לָהּ נִיחָא.
 וְאִית נֶפֶשׁ דְּאִישְׁתַּצִּיאת עִם גּוֹפָא.

וְהֵאֵי אֵיֵהִי דְלִית לָהּ נִיחָא, וְהֵאֵי אֵיֵהִי דְכְתִיב
 בָּהּ, (שמואל א כד) וְאֵת נֶפֶשׁ אוֹיְבֶיךָ יִקְלַעְנָה בְּתוֹךְ כַּף
 הַקָּלֶעַ. דְּדָא אֵיֵהִי אֹזְלָא וּמִשְׁטָטָא וּמִתְגַּלְגְּלָא בְּכָל
 עֲלָמָא, וְלִית לָהּ נִיחָא כְּלָל יִמְמָא וְלִילִי, וְדָא אֵיֵהוּ
 עוֹנְשָׂא יִתִּיר מִכְּלָא וְהֵיא דְתִשְׁתַּצִּי עִם גּוֹפָה, (הֵיא
 דְכְתִיב בָּהּ (ויקרא יז) וְהִכַּרְתִּי אוֹתָהּ מִקְרֵב עִמָּה וְלֵהֵאֵי לִית
 לָהּ דּוּכְרָנוּ כְּלָל וְאִית נֶפֶשׂא דְלֵא תִשְׁתַּצִּי עִם גּוֹפָה)
 וְתִשְׁתַּצִּי מֵאַתָּר אַחְרָא, (ס"א ע"א) תֵּהִיא דְכְתִיב בָּהּ, (ויקרא
 כב) וּנְכַרְתָּהּ הַנֶּפֶשׁ הֵיא מִלְּפָנַי אֲנִי יי'. מֵאֵן מִלְּפָנַי. דְּלֵא
 שְׂרִיא עָלָהּ רוּחָא. וְכַד רוּחָא לָא שְׂרִיא עָלָהּ, לִית לָהּ
 שׁוֹתְפוּ כְּלָל בְּמָה דְלַעִילָא, וְלֵא יִדְעַת מֵאֵינוּן מִלִּין
 דִּהְהוּא עֲלָמָא כְּלָל, וְהֵאֵי אֵיֵהִי נֶפֶשׁ כְּבֻעִירִי. נֶפֶשׁ דְּלִית
 לָהּ נִיחָא, הֵאֵי אֵיֵהִי כַּד אֹזְלָא וּמִשְׁטָטָא,
 אֲעֲרַעַת בְּהֵאֵי מִמְנָא יְדוּמִיעָ"ם, וּבְאֵינוּן סֶרְכִין
 דִּילֵיהּ, וְנִטְלִין לָהּ, וְאֲעֲלִין לָהּ בְּכָל פְּתַחֵי גֵן עֲדוּן,
 וְאֲחֻזִּין לָהּ יִקְרָא דְצְדִיקָיָא, וְיִקְרָא דִּהְהוּא רוּחַ דִּילָהּ,

וְאִיִּי מִתְדַבְּקָא בֵּיהּ בְּנִיּוּחָא, גּוּ הֵהוּא לְבוּשָׁא, וּכְדִין
יִדְעַת בְּאֵינוּן מְלִין דְּעֵלְמָא.

וְכַד הֵהוּא רוּחַ סִלְקָא לְאַתְעֵטְרָא גּוּ נְשָׁמָה עֲלָאָה
לְעֵילָא, הֵהִיא נְפֶשׁ מִתְקַשְׂרָא בֵּההוּא רוּחַ,
וְאַתְנַהֲיֶרֶת מִנִּיהּ, כְּסִיְהָרָא כַּד אֲתַנְהִירֶת מִשְׁמָשָׁא. וְרוּחַ
מִתְקַשְׂרָא גּוּ הֵהִיא נְשָׁמָתָא. וְהֵהִיא נְשָׁמָתָא מִתְקַשְׂרָא,
גּוּ סוּף מִחֻשְׁבָּה, דְּאִיִּהִירְזָא דְנַפְשָׁא דְלְעֵילָא.

וְהֵהִיא נְפֶשׁ, אֲתַקְשְׁרֶת גּוּ הֵהוּא רוּחַ עֲלָאָה, וְהֵהוּא רוּחַ
אֲתַקְשְׁרֶת גּוּ הֵהִיא נְשָׁמָה עֲלָאָה. וְהֵהִיא נְשָׁמָה
אֲתַקְשְׁרֶת בְּאֵין סוּף. וּכְדִין אִיִּהוּ נִיּוּחָא דְכֻלָּא, וְקַשְׁוֶרָא
דְּכֻלָּא עֵילָא וְתַתָּא, כֻּלָּא בְּרֻזָּא חֲדָא, וְגִוּוֶנָּא חֲדָא. וּכְדִין
דָּא אִיִּהוּ נִיּוּחָא דְנַפְשָׁא דְלְתַתָּא, וְעַל דָּא כְּתִיב, (שמואל א
כה) וְהִיתָה נֶפֶשׁ אֲדֹנָי צְרוּרָה בְּצִרּוֹר הַחַיִּים אֵת יְיָ אֱלֹהֶיהָ.
בְּגִוּוֶנָּא חֲדָא, וּבְרֻזָּא חֲדָא, דֵּההוּא אֵת, דָּא כְּגִוּוֶנָּא דָּא.
כַּד נַחְתָּא סִיְהָרָא, רְזָא דְנַפְשָׁא עֲלָאָה, נִהוּרָא מִכָּל סְטֵרִין.
אִיִּהִי נִהָרָא לְכָל רְתִיכִין וּמִשְׁרִיין, וְעַבִּיד לֹון גּוּפָא
חֲדָא שְׁלִימָא, דְנִהִיר בְּנִהִירוּ בְּזִיוָא עֲלָאָה. אוּף הָכִי
כְּגִוּוֶנָּא דָּא, נַחְתָּא הֵאִי נְפֶשׁ תַּתָּאָה, נִהִירָא מִכָּל סְטֵרִין
מִגּוּ נִהִירוּ דְנְשָׁמָה, וּמִגּוּ נִהִירוּ דְרוּחַ, וּנַחְתָּא וּנִהָרָא לְכָל
אֵינוּן רְתִיכִין וּמִשְׁרִיין, דְּאֵינוּן שְׁיִיפִין וְגֵרְמִין, וְעַבִּיד לֹון
גּוּפָא שְׁלִימָא, דְנִהִיר בְּנִהִירוּ.

הָדָא הוּא דְכְתִיב, (ישעיה נח) וְהִשְׁפִיעַ בְּצַחְצְחוֹת נַפְשֶׁךָ,
 נַפְשֶׁךָ מִמֶּשׁ, וּלְבַתֵּר וְעֲצֻמוֹתֶיךָ יַחְלִיץ, דְּעָבִיד
 מִנֵּייהוּ גּוּפָא שְׁלִימָא, וְנִהִיר בְּנִהִירוֹ, וְקָם וְאוּדֵי וּמִשְׁבַּח
 לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, כְּמָה דְּאִתְמַר דְּכְתִיב, (תהלים לז) כָּל
 עֲצֻמוֹתַי תֵּאמְרָנָה יי' מִי כָמוֹךָ. וְדָא אִיהוּ נֵיחָא דְנַפְשֶׁךָ
 וְדָא מִכָּל סֹטְרִין.

זְכָאִין אֵינּוֹן צְדִיקָיָא, דְּדַחֲלִין לְמֵאֲרִיהוֹן בְּעֵלְמָא דִּין,
 לְמוֹזְפֵי בְתֻלַת נֵיחָי לְעֵלְמָא דְאִתֵּי. אָתָּא רַבִּי
 שְׁמַעוֹן וּבְרַכִּיָּה לְרַבִּי אַבָּא. אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, זְכָאִין אִתּוֹן
 בְּנֵי, וְזָכָאָה אָנָּא דְעֵינֵי חָמוּ בְכַךְ. כְּמָה (דף קמ"ג ע"א) דְּיוֹכְתִין
 עֲלָאִין מִתְתַקְנִין לָן, וְנִהִירִין לָן, לְעֵלְמָא דְאִתֵּי.

פְּתַח וְאָמַר, (תהלים קב"ה) שִׁיר הַמַּעֲלוֹת הַבוֹטְחִים בַּיְי' פְּהַר
 צִיּוֹן לֹא יִמוּט לְעוֹלָם יֵשֵׁב, הָאִי קָרָא אוּקְמוּיָה.
 אָבֵל שִׁיר הַמַּעֲלוֹת תּוֹשְׁבַחְתָּא דְקֵאמְרֵי אֵינּוֹן דְרַגִּין
 קְדִישִׁין עֲלָאִין, מִסְטְרָא דְגְבוּרָן עֲלָאִין, וְאֵינּוֹן כְּגוּוֹנָא
 דְלוֹאֵי לְתַתָּא, וְאֵינּוֹן מַעֲלוֹת, דְרַגִּין עַל דְרַגִּין, וּפְלַחִין
 בְּרָזָא דְחַמְשִׁין שְׁנִין. וְהָאִי אִיהוּ שִׁיר הַמַּעֲלוֹת הַבְּטְחִים
 בַּיְי' פְּהַר צִיּוֹן דָּא אֵינּוֹן צְדִיקָיָא, דְאֵינּוֹן מִתְרַחְצִין בֵּיה
 בְּעוּבְדִין דְלַהוֹן.

כְּמָה דְאִתְ אָמַר (משלי כח) וְצְדִיקִים כְּכַפִּיר יִבְטָח. וְאִי תִימָא
 הָא צְדִיקָיָא לָא מִתְרַחְצִין בְּעוּבְדִיהוֹן כְּלָל, וְתַדִּיר

דְּחַלִּין, כְּאַבְרָהָם, דְּכָתִיב בֵּיהּ (בראשית יב) וַיְהִי כֹּאֲשֶׁר הִקְרִיב
 לְבַא מִצְרַיִמָּה וְגו'. כִּי־צָחַק, דְּכָתִיב בֵּיהּ, (בראשית כו) כִּי יֵרָא
 לְאֹמֶר אֲשֶׁתִּי. כִּי־עָקַב, דְּכָתִיב בֵּיהּ, (בראשית לב) וַיֵּרָא יַעֲקֹב
 מְאֹד וַיִּצַּר לוֹ. וְאִי הָנִי לֹא אֶתְרַחֲצוּ בְּעוֹבְדֵיהוֹן, כֹּל שְׁפָן
 שָׂאֵר צְדִיקֵי עֲלָמָא, וְאֵת אֲמֵרַת וְצְדִיקִים כְּכַפִּיר יִבְטַח.
 אֲלֵא וְדַאי, כְּכַפִּיר כְּתִיב, דְּהָא מִכָּל אֵינּוֹן שְׁמַהֲנָן, לֹא
 כְּתִיב אֲלֵא כְּפִיר, וְלֹא כְּתִיב, לֹא אַרְיָה, וְלֹא
 שְׁחַל, וְלֹא שְׁחִץ, אֲלֵא כְּפִיר. דְּאִיהוּ חֲלָשָׁא וְזַעֲרָא
 מִכְּלָהוּ. וְלֹא אֶתְרַחֲצִין בְּחִילֵיהּ, אֲפֵּי עַל גַּב דְּאִיהוּ תְּקִיפָא.
 כֹּךְ צְדִיקָיָא לֹא אֶתְרַחֲצוּ בְּעוֹבְדֵיהוֹן הַשְּׁתָּא, אֲלֵא
 כְּכַפִּיר. אֲפֵּי עַל גַּב דִּידְעִין דְּתְּקִיפָא חֵילָא דְּעוֹבְדֵיהוֹן לֹא
 אֶתְרַחֲצוּן אֲלֵא כְּכַפִּיר, וְלֹא יִתִּיר.

וּבְגִינֵי כֹךְ הַבְּטָחִים בֵּינֵי כְּהַר צִיּוֹן וְגו', לֹא כְּכַפִּיר וְלֹא
 כְּאַרְיָה, וְלֹא כְּכָלָהוּ שְׁמַהֲנָן. אֲלֵא כְּהַר צִיּוֹן,
 וְאוֹקְמוּהָ מַה הָר צִיּוֹן אִיהוּ תְּקִיפָא, וְלֹא יִמוּט תְּדִיר, אֲפֵּי
 הָכִי בְּהָהוּא זְמַנָּא, לְהוּוּ כְּהַר צִיּוֹן. וְלֹא כְּהַשְּׁתָּא, דְּלֹא
 אֶתְרַחֲצוּ אֲלֵא כְּכַפִּיר, דְּדַחִיל וְלֹא אֶתְרַחֲצִין בְּחִילֵיהּ.
 וְאֵתוֹן בְּנֵי קַדְיִשֵׁי עֲלִיוֹנִין, רַחֲצוּתָא דְּלִכּוֹן כְּהַר צִיּוֹן,
 וְדַאי זְכָאִין אֵתוֹן בְּעֲלָמָא דִּין וּבְעֲלָמָא דְּאֵתִי.

אֲזֵלוּ, כֹּד מְטוּ לְמַתָּא, אֶתְחַשְׁךְ לֵילִיָּא. אָמַר רַבִּי
 שְׁמַעוֹן, כְּמָה דִּיוֹמָא דָּא, אֲנַהִיר לָן בְּהַאי

אַרְחָא, לְמִזְכֵּי בֵּיהּ בְּעֵלְמָא דְאַתִּי, אוּף הָכִי הָאִי לִילִיא,
 יִנְהִיר לָן, לְמִזְכֵּי לָן לְעֵלְמָא דְאַתִּי, וְלֹא־עֵטְרָא מְלִין
 דִּימָמָא בְּלִילִיא דָּא קָמִי עֲתִיק יוֹמִין דְּהָא פִּיּוּמָא דָּא
 שְׁלִים, לֹא יִשְׁתַּכַּח בְּכָל דְרִין אַחֲרָנִין. זַפְּאָה חוּלְקִנָּא
 בְּעֵלְמָא דִּין, וּבְעֵלְמָא דְאַתִּי.

עֲאֵלוּ לְבֵיתִיהּ דְרַבִּי שְׁמַעוֹן, וְרַבִּי אֶלְעָזָר וְרַבִּי אַבָּא
 וְרַבִּי יוֹסִי עִמָּהוֹן. בְּתוּ עַד דְּאַתְּפֹלֵג לִילִיא. פִּיּוֹן
 דְּאַתְּפֹלֵג לִילִיא, אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן לְחֻבְרַיָּא, עֵידָן אִיהוּ
 לְאֵעֵטְרָא רְתִיכָא קֹדֵישָׁא לְעֵילָא, בְּאַשְׁתַּדְלוּתָא דִּילָן.
 אָמַר לִיהּ לְרַבִּי יוֹסִי, אַנְתָּ דְלָא אֲשַׁתְּמַעוּ מִילָךְ בְּהָאִי
 יוֹמָא בִּינְנָא, אַנְתָּ הוּי שִׁירוּתָא, לְאַנְהָרָא לִילִיא, דְּהָא
 הִשְׁתָּא עֵידָן רְעוּתָא אִיהוּ, לְאַנְהָרָא עֵילָא וְתַתָּא.

פְּתַח רַבִּי יוֹסִי וְאָמַר, שִׁיר הַשִּׁירִים אֲשֶׁר לְשִׁלְמֹה.
 שִׁירְתָּא דָּא אֲתַעַר לָהּ שְׁלֹמֹה מְלָכָא, כַּד אֲתַבְּנִי
 בֵּי מְקֻדְשָׁא, וְעֵלְמִין כְּלָהוּ אֲשַׁתְּלִימוּ, עֵילָא וְתַתָּא
 בְּשִׁלְמוּתָא חֲדָא. וְאִף עַל גַּב דְּחֻבְרַיָּא פְּלִיגָן בְּהָאִי, ^(כ"א)
 אַבְּל שִׁירְתָּא דָּא לֹא אֲתַמַּר, אֶלָּא בְּשִׁלְמוּ, כַּד
 סִּיְהָרָא אֲתַמְלִיא בְּשִׁלְמוּ, וּבֵי מְקֻדְשָׁא אֲתַבְּנִי כַּגְּוּוּנָא
 דְּלְעֵילָא בְּשַׁעְתָּא דְּאַתְּבְּנִי בֵּי מְקֻדְשָׁא לְתַתָּא, לֹא הוּהּ
 חֲדוּה קָמִיהּ קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, מִיּוֹמָא דְּאַתְּבְּרִי עֵלְמָא,
 כְּהֵהוּא יוֹמָא.

מִשְׁכַּן דְּעֶבֶד מֹשֶׁה בְּמִדְבָּרָא, לְנַחְתָּא שְׂכִינְתָּא לְאַרְעָא,
בְּהַהוּא יוֹמָא מִשְׁכַּן אַחְרָא אֲתוּקָם עִמִּיהָ לְעִילָא,

כְּמָה דְּאוּקְמוּהָ דְכְּתִיב, (שמות מ) הוּקָם הַמִּשְׁכָּן, הַמִּשְׁכָּן:
מִשְׁכַּן אַחְרָא (קנ"ט ע"א) דְּאַתְקָם עִמִּיהָ, וְדָא מִשְׁכַּן דְּנַעַר
מִטְטְרוּ"ן, וְלֹא יִתִּיר. בֵּית רֵאשׁוֹן כַּד אֲתַבְּנִי, בֵּית רֵאשׁוֹן
אַחְרָא אֲתַבְּנִי עִמִּיהָ, וְאַתְקִיִּים בְּעֵלְמִין כְּלָהוּ, וְאַנְהִיר
(ד"א בְּעֵלְמָא וְאַנְהִיר) לְכָל עֵלְמִין, וְאַתְבַּסַּם עֲלֵמָא, וְאַתְפַּתְחוּ כָּל
מִשְׁקוּפֵי עֲלָאִין לְאַנְהִרָא, וְלֹא הוּהוּ חֲדוּהָ בְּכָל עֵלְמִין
כְּהַהוּא יוֹמָא, כִּדִּין פְּתַחוּ עֲלָאִי וְתַתָּאִי וְאַמְרוּ שִׁירְתָּא,
וְהֵינּוּ שִׁיר הַשִּׁירִים. שִׁירְתָּא דְּאַיְנוֹן מְנַגְנִין דְּמַנְגְּנוֹן
לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא.

דָּוִד מַלְכָּא אָמַר שִׁיר הַמַּעֲלוֹת, שְׁלֵמָה מַלְכָּא
(דף קמ"ג ע"ב) אָמַר שִׁיר הַשִּׁירִים, שִׁיר מְאַיְנוֹן מְנַגְּנִין.
מָה בֵּין הָאִי לְהָאִי, דְּהָא אֲשַׁתְּמַע דְּכֻלָּא חַד. אֶלָּא וְדָאִי
כֻלָּא חַד, אֲבָל בְּיוֹמֵי דְּדוּד מַלְכָּא, לָא הוּוּ כָּל אֵינּוֹן
מְנַגְּנִין מִתְתַּקְּנוּ בְּדוּכְתִּיָּהוּ, לְנַגְנָא כְּדָקָא יְאוּת, וְבִי
מִקְדְּשָׁא לָא אֲתַבְּנִי, וּבְגִין כֶּךָ לָא אֲתַתְּקֵנוּ לְעִילָא
בְּדוּכְתִּיָּהוּ. דְּהָא כְּמָה דְּאִית תְּקוּנֵי דְּמִשְׁמְרוֹת בְּאַרְעָא,
אוּף הָכִי בְּרַקִּיעָא, וְקִיִּימִין אֵלִין לְקַבֵּל אֵלִין.

וּבְיוֹמָא דְּאַתְבְּנִי בִי מִקְדְּשָׁא, אֲתַתְּקֵנוּ כְּלָהוּ בְּדוּכְתִּיָּהוּ,
וְשַׂרְגָּא דְּלֹא נִהְרָא שְׂרִיאַת לְאַנְהִרָא. וְשִׁירְתָּא

דָּא אַתְתְּקִנַת לְגַבֵּי מַלְכָּא עֲלָאָה, מַלְכָּא דְשִׁלְמָא דִּילֵיהּ.
 וְתוֹשְׁבֵחָא דָּא אִיהִי מְעֵלְיָא, מְכַל תּוֹשְׁבֵחֵן קְדָמָי. יוֹמָא
 דְאַתְגַּלִּי תּוֹשְׁבַחְתָּא דָּא (בְּעֵלְמָא) בְּאַרְעָא, הֵהוּא יוֹמָא
 אֲשֶׁתְּכַח שְׁלִימוֹ בְּכֹלָא, וְעַל דָּא אִיהוּ קִדְשׁ קְדָשִׁים.

בְּסִפְרָא דְאָדָם קְדָמָאָה, הוּוּה פְּתִיב בֵּיתָהּ. בְּיוֹמָא דִּיתְקָם
 בֵּי מְקַדְשָׁא (ד"א דִּיתְבְּנִי בֵּי מְקַדְשָׁא) יִתְעַרְוּן אַבְהֵן
 שִׁירְתָּא, עֵילָא וְתַתָּא. וּבְגִין כֶּךָ אֲשַׁכְחָנָא שִׁין מֵאַתְוּוּן
 רַבְרָבָן. וְאַלִין אֵינּוּן דְקָא אַתְעָרוּ, לָאו דְאֵינּוּן מְנַגְנָן,
 אָלָא דְאֵינּוּן מִתְעָרִי לְגַבֵּי עֵילָא. (ד"א ל"ג בְּבִיכּוֹל) שִׁיר דְאֵינּוּן
 שִׁירִין רַבְרָבָן, דְמִמְנָן עַל עֲלָמִין פְּלָהוּ.

וְתַנִּינָן, בְּהֵהוּא יוֹמָא קָם יַעֲקֹב שְׁלִימָא, וְעָאל בְּגַנְתָּא
 דְעֵדָן, בְּחִידוֹ, עַל דּוֹכְתִּיהּ. כְּדִין גַּנְתָּא דְעֵדָן,
 שְׂאָרֵי לְנַגְנָא, וְכָל אֵינּוּן בּוֹסְמִין דְגַנְתָּא. מֵאן גָּרִים
 שִׁירְתָּא דָּא, וּמֵאן אָמַר לָהּ. הוּי אֵימָא דָּא יַעֲקֹב,
 דְאַלְמֵלָא אִיהוּ לָא עָאל בְּגַנְתָּא דְעֵדָן, לָא אָמַר גַּנְתָּא
 שִׁירְתָּא.

שִׁירְתָּא דָּא שִׁירְתָּא, דְאִיהִי פְּלָלָא דְכָל אוֹרֵייתָא.
 שִׁירְתָּא דְעֵלָאִי וְתַתָּאִי מִתְעָרִי לְגַבְהָ. שִׁירְתָּא
 דְאִיהִי כְּגוּוּנָא דְעֵלְמָא דְלְעֵילָא, דְאִיהוּ שַׁבַּת עֲלָאָה.
 שִׁירְתָּא דְשְׁמָא קְדִישָׁא עֲלָאָה, אַתְעַטֵּר בְּגִינִיהּ. וְעַל דָּא
 אִיהוּ קִדְשׁ קְדָשִׁים. מֵאִי טַעְמָא. בְּגִין דְכָל מְלוֹי בְּרַחֲמֵי

וּבְחֻדוֹהּ כָּלֵא. (דא) בְּגִין דְּכּוּס שֶׁל בְּרָכָה אֲתִיְהִיב בִּימִינָא,
 פִּיּוֹן דְּאֲתִיְהִיב בִּימִינָא, כְּדִין כָּל חֵידוֹ וְכָל רְחִימוֹ
 אֲשֶׁתְּכַח. וּבְגִין כֶּךָ בְּרְחִימוֹ וּבְחֻדוֹהּ כָּל מְלוֹי.

בּוֹזְמָנָא דִּהֲאִי יְמִינָא אֲתַהְדֵּר לְאַחֹרָא, כְּמָה דְּאֵת דְּאֵמַר
 (איכה ב) הַשֵּׁיב אַחֹר יְמִינוֹ, כְּדִין כּוּס שֶׁל בְּרָכָה
 אֲתִיְהִיב בְּשִׁמְאַלָּא. פִּיּוֹן דְּאֲתִיְהִיב בְּשִׁמְאַלָּא, שְׂרִיאוֹ
 עֲלָאִי וְתַתָּאִי לְמַפְתַּח עָלֶיהָ קִינָה. וּמֵאִי קָאֲמַרִּי. אִיכָה,
 אִי כֹה, אִי כּוּס שֶׁל בְּרָכָה, דְּאֵתֵר עֲלָאָה דְּהוּיִת יִתְבָּא
 בְּגוּיָה אֲתַמְנַע וְאֲתַגְרַע מְנָה בְּגִינִי כֶּךָ שִׁיר הַשִּׁירִים,
 דְּהוּהּ מִסְטָרָא דִּימִינָא, כָּל מְלוֹי רְחִימוֹ וְחֻדוֹהּ. אִיכָה,
 דְּחִסִּיר יְמִינָא, וְאֲשֶׁתְּכַח שְׁמַאֲלָא, כָּל מְלוֹי אֵינּוֹן
 קִנְטוּרִין וְקִינִין.

וְאִי תִימָא, הָא כָּל חֵידוֹ, וְכָל חֻדוֹהּ, וְכָל שִׁיר, מִסְטָרָא
 דְּשִׁמְאַלָּא אִיהוּ, וְעַל דָּא לּוֹאִי מִסְטָרָא דְּשִׁמְאַלָּא
 מְנַגְנִי שִׁירְתָּא. אֲלָא, כָּל חֵידוֹ דְּאֲשֶׁתְּכַח מִסְטָרָא
 דְּשִׁמְאַלָּא, לָא אֲשֶׁתְּכַח אֲלָא בּוֹזְמָנָא דִּימִינָא אֲתַדְּבַק
 בְּהַדִּיָּה. וּבּוֹזְמָנָא דִּימִינָא אֲתַעַר וְאֲתַדְּבַק בְּהַדִּיָּה, כְּדִין
 הֵהוּא חֻדוֹהּ מִימִינָא, אִיהוּ דְּקָא אוֹטִיב לְרַתְחָא, וְכַד
 רַתְחָא אֲשֶׁתְּכַח, וְחֵידוֹ אִיהוּ מִסְטָרָא דִּימִינָא, כְּדִין חֻדוֹהּ
 שְׁלִימְתָא אֲתִי מֵהֲאִי סְטָרָא. וְכַד יְמִינָא לָא אֲשֶׁתְּכַח,
 רַתְחָא דְּשִׁמְאַלָּא נְפִישׁ, וְלָא שְׂכִיךְ, וְלָא אוֹטִיב, וְלָא

חַדִּי. כְּדִין אֵיכָה, אֵי פָה. כּוֹס שֶׁל בְּרָכָה מָה תִּהְיֶה עָלֶיךָ,
דְּקָא יִתְבָּא בְּשִׁמְאֵלָא, וְרִתְחָא נְפִישׁ, וְלֹא שְׂכִיךְ. וְדֵאֵי
קִנְטוּרִין וְקִינִין מִתְעָרִין.

אֲבָל שִׁיר הַשִּׁירִים, וְדֵאֵי כּוֹס שֶׁל בְּרָכָה דֵּאֲתִיְהִיב
בִּימִינָא, וְאֲתִמְסֵר בְּגוּיָהּ, וְעַל דָּא כָּל רְחִימוּ וְכָל
חִידוּ אֲשֶׁתִּכַּח. וּבְגִין כֹּךְ כָּל מְלוּי בְּרְחִימוּ וּבְחֻדוּתָהּ, וְלֹא
אֲשֶׁתִּכַּח בְּשֶׁאֵר כָּל שִׁירֵין דְּעֲלָמָא הַכִּי. וּבְגִין דָּא מִסְטָרָא
דֵּאֲבָהֵן אֲתַעֵר שִׁירְתָא דָּא.

יּוֹמָא דֵּאֲתַגְלִי שִׁירְתָא דָּא, הֵהוּא יּוֹמָא נְחֻתָת שְׂכִינְתָא
לְאַרְעָא, דְּכִתִּיב, (מלכים א ח) וְלֹא יִכְלוּ הַכֹּהֲנִים
לְעֲמוֹד לְשָׁרֵת וְגו'. מֵאֵי טַעְמָא. בְּגִין כִּי מֵלֵא כְבוֹד יִי'
אֵת בֵּית יִי'. בְּהֵהוּא יּוֹמָא מִמֶּשׁ, אֲתַגְלִיָּאת תּוֹשְׁבַחְתָּא (דף
קמ"ד ע"א) דָּא, וְאִמְרָה שְׁלֹמֹה בְּרוּחַ קֹדֶשׁ.

תּוֹשְׁבַחְתָּא דֵּשִׁירְתָא דָּא, אֵיְהִי כְּלָלָא דְּכָל אֲוִרֵיָּיתָא.
כְּלָלָא דְּכָל עוֹבְדָא דְּבְרָאשִׁית, כְּלָלָא דְּרִזָּא
דֵּאֲבָהֵן, כְּלָלָא דְּגִלוּתָא דְּמִצְרַיִם. וְכַד נִפְקוּ יִשְׂרָאֵל
מִמִּצְרַיִם. וְתוֹשְׁבַחְתָּא דֵּימָא. כְּלָלָא דֵּי"ד אִמִּירָן. וְקִיּוֹמָא
דְּהַר סִינַי. וְכַד אָזְלוּ יִשְׂרָאֵל בְּמִדְבָּרָא, עַד דְּעָאלוּ
לְאַרְעָא, וְאֲתַבְּנִי בֵּי מִקְדֶּשֵׁא. כְּלָלָא דְּעֵטוּרָא דְּשִׁמָּא
קְדִישָׁא עֲלָאָה, בְּרְחִימוּ וּבְחֻדוּתָהּ. כְּלָלָא דְּגִלוּתֵהוּן
דֵּי־יִשְׂרָאֵל בֵּינֵי עַמְמֵיָא, וּפּוֹרְקָנָא דְּלֵהוּן. כְּלָלָא דְּתַחֲחִיית

הַמֵּתִים, עַד יוֹמָא דְאִיהִי שֶׁבֶת לַיְיָ. מֵאֵי דְהָוָה, וּמֵאֵי
דְהוּי, וּמֵאֵי דְזַמִּין לְמַהוּי, לְבַתַּר בְּיוֹמָא שְׁבִיעָאָה, כַּד
יְהֵא שֶׁבֶת לַיְיָ, כֹּלָא אִיהוּ בְּשִׁיר הַשִּׁירִים.
וְעַל דָּא תְּנִינֵן, כֹּל מֵאן דְּאִפִּיק פְּסוּקָא דְשִׁיר הַשִּׁירִים,
וְאָמַר לִיה בְּבֵי מִשְׁתֵּיא. אֹרִייתָא אִיהִי חֲגִירַת שָׁק,
וּסְלָקָא לְגַבֵּי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וְאָמְרָה קַמִּיה, עֲבָדוּ לִי
בְּנִיךְ מְחוּךְ בְּבֵי מִשְׁתֵּיא. וְדֵאֵי אֹרִייתָא סְלָקַת וְקֵאמְרַת
הָכֵי, בְּגִין דָּא אֲצֻטְרִיךְ לְנֻטְרָא, וְלִסְלָקָא עֲטָרָא עַל
רִישֵׁיה דְדֵבַר נֶשׁ, כֹּל מְלָה וּמְלָה דְשִׁיר הַשִּׁירִים.
וְאֵי תִימָא אֲמַאי אִיהִי בֵּין הַפְּתוּבִים, הָכֵי הוּא וְדֵאֵי,
בְּגִין דְאִיהוּ שִׁיר תּוֹשְׁבַחְתָּא דְכִנְסַת יִשְׂרָאֵל, קָא
מִתְעַטְרָא לְעֵילָא. וּבְגִין כֵּן, כֹּל תּוֹשְׁבַחֲךָ דְעֲלָמָא, לָא
סְלָקָא רְעוּתָא לְגַבֵּי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, כְּתוֹשְׁבַחְתָּא דָּא.
הָכֵי אֹלִיפְנָא, שִׁיר, חֵד. הַשִּׁירִים, תְּרִין. אֲשֶׁר, הָא
תְּלַת. וְרִזָּא דָּא, דְאִתִּיחֵיב כּוּס שֶׁל בְּרָכָה וְאִתְנַטִּיל
בֵּין יְמִינָא וּשְׂמָאלָא. וְכֹלָא אִתְעַר לְגַבֵּי מְלָכָא דְשֶׁלְמָא
דִּילִיָּה. וּבִהֲאֵי אִסְתַּלַּק רְעוּתָא לְעֵילָא לְעֵילָא בְּרִזָּא דֵאִין
סוּף. רְתִיכָא קְדִישָׁא הָכָא אֲשַׁתְּכַח. דְהָא אָבִהֵן אֵינֻון
רְתִיכָא, דְוֹד מְלָכָא אִתְחַבַּר עִמָּהוּן, אֵינֻון אַרְבַּע רִזָּא
דְרְתִיכָא קְדִישָׁא עֲלָאָה. וּבְגִין כֵּן, אַרְבַּע תִּיבִין בִּהֲאֵי
קָרָא קְדַמָּאָה, רִזָּא דְרְתִיכָא קְדִישָׁא שְׁלִימָתָא.

תוּ רָזָא דָּא, שִׁיר: דָּא רָזָא דְדוּד מְלִכָּא, דְּאִיהוּ רָזָא
 לְסִלְקָא בְּשִׁיר. הַשִּׁירִים: אֵלִין אַבְהֵן, רָזָא דְמִמֶּנּוּ
 רְבֵרְבֵן, רְתִיכָא שְׁלִימָתָא פְּדָקָא יָאוּת. אֲשֶׁר לְשִׁלְמָה:
 רָזָא מֵאן דְּרָכִיב עַל רְתִיכָא שְׁלִימָתָא דָּא.

וּבְהַאי קָרָא אֲשֶׁתִּכַּח שְׁלִימוּ דְרָזָא, מִן (ויצא קנ"ג ע"ב) הָעוֹלָם
 וְעַד הָעוֹלָם, רָזָא דְכָל מְהִימְנוּתָא. וְכֹלָא אִיהוּ
 רְתִיכָא שְׁלִימָתָא לְמֵאן דִּידִיעַ, וְלְמֵאן דִּלֵּא אֲתִידַע,
 וְלִית מֵאן דְּקָאִים לְמַנְדַּע בֵּיהּ. וְעַל דָּא אֲתִמַּר הַאי קָרָא
 בְּד' תֵּיבִין, רָזָא דְרְתִיכָא שְׁלִימָתָא מְכַל סְטָרִין. מְכָאן
 וְלַהֲלָאָה, רָזָא לְחִפְיִמִּין אֲתִמְסֵר.

וְתוּ אִית בֵּיהּ רָזָא פְּנִימָאָה, דְּתַנִּינֵן, מֵאן דְּחָמֵי עֲנַבִּין
 בְּחִלְמִיָּה, אִי חִוּרִין אֵינּוּן טְבִין. אוּכְמִין, בְּזַמְנֵן
 טְבִין, דִּלֵּא בְּזַמְנֵן צְרִיכִין רְחֵמֵי. מֵאִי שְׁנָא חִוּרֵי, וּמֵאִי
 שְׁנָא אוּכְמֵי, וּמֵאִי שְׁנָא בְּזַמְנֵן, וּמֵאִי שְׁנָא דִּלֵּא בְּזַמְנֵן.
 וְתוּ, תַּנִּינֵן אַכְלָן לְאֵינּוּן אוּכְמֵי, מוּבְטָח לִיהּ דְּהוּא בֶּן
 עֲלָמָא דְּאֲתֵי, אִמְאֵי.

אַלֵּא תַנִּינֵן, אֵילְנָא דְּחָב בֵּיהּ אָדָם קַדְמָאָה, עֲנַבִּין הוּוּ,
 דְּכִתִּיב, (דברים לב) עֲנַבְמוּ עֲנַבֵי רוּשׁ. וְאֵלִין אֵינּוּן
 עֲנַבִּין אוּכְמִין, בְּגִין דְּאִית עֲנַבִּין אוּכְמִין, וְאִית עֲנַבִּין
 חִוּרִין. חִוּרִין טְבִין, דְּהָא מְסֵטֵר דְּחֵי אֵינּוּן. אוּכְמִין
 צְרִיכִין רְחֵמֵי, דְּהָא מְסֵטֵרָא דְּמוּתָא אֵינּוּן. בְּזַמְנֵן טְבִין,

מֵאֵי טַעְמָא. בְּגִין דְּבִזְמַנָּא דְּחֻוּרֵי שְׁלִטָּן, כֹּלָא אֲתַבְּסַם,
דְּהָא בְּהֵוּא זְמַנָּא כֹּלָא אֲצִטְרִיף לְתַקּוּנָא, וְכֹלָא אִיהוּ
שְׁפִיר, וְכֹלָא תַקּוּנָא חֲדָא, אוּכְמָא וְחֻוּרָא. וּבִזְמַנָּא
דְּחֻוּרֵי לָא שְׁלִטָּאן, וְאוּכְמֵי אֲתַחְזוּן, לְמִינְדַע דְּהָא
בְּדִינָא דְּמוֹתָא סְלִיק, וְאֲצִטְרִיף רַחֲמֵי, דְּהָא אֵילְנָא דְּחַב
בֵּיהּ אָדָם קַדְמָאָה, וְגָרִים מוֹתָא לִיהּ וּלְכָל עַלְמָא חֲמָא.
הֲכָא אֵית לְאֲסַתְכֵּלָא, וְאִי לָאו דְּמַר הֲכָא, לָא אֵימָא.
תְּנִינָן דְּעַלְמָא דָּא, אִיהוּ כְּגוּוּנָא דְּעַלְמָא דְּלַעֲיֵלָא,
וְעַלְמָא דְּלַעֲיֵלָא כֹּל מַה דְּהוּה בְּהֵאֵי עַלְמָא, הֲכֵי אִיהוּ
לַעֲיֵלָא, אִי נַחֲשׁ גָרִים מוֹתָא לְאָדָם לְתַתָּא, לַעֲיֵלָא
אַמְאִי. (דף קמ"ד ע"ב) אִי תֵימָא, (עוד) לְאֲתַתָּא, (ס"א לְתַתָּא) דְּבְּגִין
נַחֲשׁ אֲגֵרַע נְהוּרָא, דְּהָא סִיְהָרָא גֵרַע נְהוּרָא לְזְמַנִּין,
וּבְהֵוּא זְמַנָּא אִיהֵי מִיתַת. דְּכּוּרָא אַמְאִי. דְּאִי נִימָא
דְּסִיְהָרָא בְּעֵטִיו דְּהֵאֵי נַחֲשׁ מִיתַת, בְּגֵרִיעוּ דְּנְהוּרָא. הָא
תְּנִינָן, דְּלָא בְּגִין נַחֲשׁ הוּה. אֶלָּא דְּאֲמַרְהּ סִיְהָרָא קָמִי
קוּדְשָׁא בְּרִיף הוּא וְכוּ', הָא לָא הוּה בְּגִין נַחֲשׁ. וְאִי תֵימָא
דְּבַעֲלָה הֲכֵי הוּא, חַס וְשְׁלוֹם דְּגֵרִיעוּ הוּי לַעֲיֵלָא.
אַלָּא כֹּל דָּא סְתָרֵי אוּרִייתָא, וְנַחֲשׁ בְּכֹלָא אֲתַקִּין גֵּרִיעוּ.
תָּא חֲזִי וְהֲכֵי אוּלִיפְנָא, כֹּל מַה דְּעַבַד קוּדְשָׁא בְּרִיף
הוּא עֵילָא וְתַתָּא, כֹּלָא בְּרוּזָא דְּדַכְר וְנוֹקְבָא אִיהוּ, וְכִמְה
דְּרַגִּין אֵינּוּן לַעֲיֵלָא, מְשַׁנְיִין אֵלִין מֵאֵלִין. וּמְדַרְגָּא עַד

דְּרָגָא רְזָא דְאָדָם, וְאִינּוֹן דְּרַגִּין דְּאִינּוֹן זִינָא חֲדָא, עֶבֶד
 לֹון קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא דְּיוֹקְנָא דְּחַד גּוֹפָא, עַד דְּסִלְקִין
 בְּרֹזָא דְאָדָם.

וְתַנִּינֵן, בְּיוֹמָא תַנִּינָא דְּעוּבְדָא דְּבְרָאשִׁית, דְּאֶתְבְּרִי
 בֵּיה גִּיהֶנֶם, אֶתְעֵבִיד חַד גּוֹפָא בְּרֹזָא דְאָדָם,
 וְאִינּוֹן שְׁיִיפִין מִמֶּנּוּ דְּמִתְקַרְבִּין לְאִשָּׁא, וּמִתִּין וּמִהֲדָרָן
 כְּמִלְקַדְמִין. וְדָא בְּגִין דְּאִינּוֹן אֶתְקַרְיָבוּ לְגַבֵּי הָאִי חוּיָא,
 וְאִיהוּ אָדָם קַדְמָאָה דְּאֶתְפְּתָא גּוּ מְשַׁכְנָא בְּהָאִי חוּיָא,
 וְעַל דָּא מִית, וְחוּיָא גָרִים לִיה מוֹתָא דְּאִיהוּ קָרִיב לִיה.

וּבְכָל אֶתְר אָדָם דְּכַר וְנוֹקְבָא אִיהוּ, אֲבָל (תצא רמ"ז ע"ב)
 אָדָם דְּאִיהוּ קַדִּישָׁא עֲלָאָה, אִיהוּ שְׁלֵטָא עַל
 כָּלָא, דָּא יְהִיב מְזוּנָא וְחִיִּין לְכָלָא. וְעַם כָּל דָּא בְּכָלָא
 מְנַע נְהוּרָא הָאִי חוּיָא תְּקִיפָא. כַּד מְסַאיֵב מְשַׁכְנָא נּוֹקְבָא
 דְּתֵהוּא אָדָם כְּדַקְאֲמַר מִיתָת, וּדְכוּרָא מִית, וְסִלְקִין
 כְּמִלְקַדְמִין. וְעַל דָּא כָּלָא כְּגוּוֹנָא דְּלַעִילָא.

אֲכַל אִינּוֹן עֲנַבִּין אוֹכְמִין, מוּבְטַח לִיה דְּהוּא בֶן עֲלָמָא
 דְּאֶתִי, בְּגִין דְּשִׁיזִי, וְשְׁלִיט עַל הֵהוּא אֶתְר, (נ"א

וְאֶעְבֵּר) וְאֶתְגַּבֵּר עָלֵיהּ, וְאֶדְק לִיה, כְּמָה דְּאֶתְ אֲמַר (דניאל ז)
 אֲכָלָא וּמְדַקָּא. כִּיּוֹן דְּאֶעְבֵּר הֵהִיא קְלִיפָה תְּקִיפָא, הָא
 אֶתְקַרְב לְגַבֵּי עֲלָמָא דְּאֶתִי, וְלִית מָאן דְּמַחֵי בִּידֵיהּ. וְעַל
 דָּא, מָאן דְּחַמֵּי בְּחִלְמִיהּ דְּאִינּוֹן עֲנַבִּין אוֹכְמִין אֲכַל
 וּמִהֲדַק מוּבְטַח לִיה וְכוּ'.

כְּגוֹוֹנָא דָּא, לָא הוּי שִׁיר בְּבֵיתָא דְדוּד, עַד דְּאִתְעַבְרוּ
 אֵינּוּן עֲנַבִּין אוֹכְמִין, וְשִׁלְטָא עֲלֵיהוּ, וּכְדִין
 אִתְמַר שִׁיר הַשִּׁירִים, כְּמָה דְּאִתְמַר. וְאַפִּילוּ בְּאַתְרֵי דָּא
 אֶקְרִי עֲנַבִּים, כְּמָה דְּאִתְ אָמַר (הושע ט) כְּעֲנַבִּים בַּמִּדְבָּר
 וְגו', וְאֵלִין אֵינּוּן עֲנַבִּים חוּרִין.

שִׁירְתָּא דָּא אֵיהִי מְעֵלְיָא עַל כָּל שְׂאָר שִׁירִין דְּקַדְמָאִי.
 כָּל שִׁירִין דְּקַדְמָאִי אָמְרוּ, לָא סְלִיקוּ אֶלָּא גּו
 שִׁירִין דְּמִלְאֲכֵי עֲלָאִי אָמְרִי. וְאַף עַל גַּב דְּהָא אוֹקְמוּהָ,
 אֲבָל כְּתִיב שִׁיר הַמַּעֲלוֹת לְדוּד, שִׁיר הַמַּעֲלוֹת שִׁיר
 דְּמִלְאֲכֵי עֲלָאִי אָמְרִי. דְּאֵינּוּן מַעֲלוֹת וְדַרְגִּין. אָמְרִי
 לְמַאן. לְדוּד. לְבַקְשָׁא טְרַפָּא וּמְזוּנָא מִנֵּיהּ.

תּוּ שִׁיר הַמַּעֲלוֹת, כְּמָה דְּאִתְ אָמַר (תהלים מז) עַל עֲלָמוֹת
 שִׁיר. (שִׁיר הַשִּׁירִים א) עַל כֵּן עֲלָמוֹת אֶהְבוּדָּה. לְדוּד, בְּגִין
 דְּוֹד מִלְכָּא עֲלָאָה, דְּאֵיהִו (ויחי רנ"א ע"א) מְשַׁבַּח תְּדִיר לְמִלְכָּא
 עֲלָאָה.

כִּיּוֹן דְּאִתָּא שְׁלֵמָה מִלְכָּא, אָמַר שִׁיר דְּאֵיהִו עֲלָאָה
 לְעֵילָא. דְּרַבְרְבִי עֲלָמָא עֲלָאִין, קָאִמְרִי לְגַבֵּי
 מִלְכָּא עֲלָאָה, דְּשִׁלְמָא כָּלָא דִּילֵיהּ. כְּלָהוּ דְּאָמְרִי
 שִׁירְתָּא, לָא סְלִיקוּ בְּהֵיא שִׁירְתָּא לוּמַר, אֶלָּא הֵוּא
 שִׁירְתָּא דְּמִלְאֲכֵי עֲלָאִי קָאִמְרִי. בַּר שְׁלֵמָה מִלְכָּא, דְּסְלִיק
 בְּהֵיא שִׁירְתָּא לְמָה דְּרַבְרְבִין עֲלָאִין עַמּוּדֵי עֲלָמָא

קֹאמְרִי. כָּל בְּנֵי עֲלָמָא בְּרִיתִיכִין תְּתַאֲיִן, שְׁלֵמָה מְלָכָא
בְּרִיתִיכִין עֲלָאִין.

וְאִי תֵימָא, מִשָּׁה דְסָלִיק בְּדַרְגָּא דְנִבּוּאָה וּבַחֲבִיבּוּ לְגַבֵּי
קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, עַל כָּל בְּנֵי עֲלָמָא, הֵהִיא
שִׁירְתָּא דְקֹאמֵר בְּרִיתִיכִין תְּתַאֲיִן הוּהוּ, וְלֹא סָלִיק יִתִיר.
תָּא חֲזִי, שִׁירְתָּא דְקֹאמֵר מִשָּׁה, סָלִיק לְעֵילָא וְלֹא לְתַתָּא.
אַבְל לָא אָמַר שִׁירְתָּא כְּשִׁלְמָא מְלָכָא, וְלֹא הוּהוּ בַר נֶשׁ
דְסָלִיק בְּשִׁירְתָּא כְּשִׁלְמָה.

מִשָּׁה סָלִיק בְּתוֹשְׁבַחְתִּיהָ לְעֵילָא, וְתוֹשְׁבַחְתָּא דִּילֵיהָ
הוּהוּ, לְמִיָּהּ תוֹשְׁבַחְתָּן וְהוּדָאֵן לְמֶלְכָא עֲלָאָה,
דְּשׁוֹיב לֹון לְיִשְׂרָאֵל, וְעֵבִיד לֹון נֶסִין וּגְבוּרָאֵן בְּמִצְרַיִם,
וְעַל יִמָּא. אַבְל דָּוִד מְלָכָא, וְשִׁלְמָה בְּרִיהָ, אָמְרוּ שִׁירְתָּא
(דף קמ"ה ע"א) בְּגוּוּנָא אַחְרָא. דָּוִד אֲשֶׁתְּדֵל לְאַתְקֵנָא עוֹלְמָתָן,
וְלִקְשָׁטָא לֹון בְּמִטְרוֹנִיתָא, לְאַתְחִזָּאָה מִטְרוֹנִיתָא
וְעוֹלְמָתָהָא בְּשִׁפִּירוּ, וְעַל דָּא אֲשֶׁתְּדֵל בְּאִינוּן שִׁירִין
וְתוֹשְׁבַחְתָּן דְּגַבִּייהוּ, עַד דְּאַתְקִין וְקָשִׁיט כְּלָהוּ עוֹלְמָתָן
וּמִטְרוֹנִיתָא.

כִּיּוֹן דְּאַתָּא שְׁלֵמָה, אֲשַׁכַּח לְמִטְרוֹנִיתָא מְתַקְשָׁטָא,
וְעוֹלְמָתָהָא בְּשִׁפִּירוּ, אֲשֶׁתְּדֵל לְמִיעַל לָהּ לְגַבֵּי
חֲתָן, וְאֶעִיל הַחֲתָן לְחוּפָּה בְּמִטְרוֹנִיתָא, וְאֶעִיל מְלִין
דְּרַחֲמֵי בִּינִייהוּ, בְּגִין לְחַבְרָא לֹון כְּחֻדָּא, וְלַמְהוּי

תְּרוּוֹיִיהוּ בְּשִׁלְמוֹ חֲדָא בְּחִבּוּבוֹ שְׁלִים. וְעַל דָּא שְׁלֵמָה
 סְלִיק בְּתוֹשֶׁבְחָתָא עֲלָאָה, עַל כָּל בְּנֵי עֲלָמָא.
 מִשָּׁה, זְווג לְמִטְרוּנִיתָא בְּהַאי עֲלָמָא לְתַתָּא, לְמַהוּי
 בְּהַאי עֲלָמָא בְּזוּוּגָא שְׁלִים בְּתַתָּאי. שְׁלֵמָה, זְווג
 לָהּ לְמִטְרוּנִיתָא בְּזוּוּגָא שְׁלִימָא לְעֵילָא, וְאֵיל הַחֲתָן
 לְחוּפָה בְּקַדְמִיתָא, וּלְבַתָּר עָאל לְתְרוּוֹיִיהוּ בְּהַאי עֲלָמָא,
 וְזַמִּין לֹון בְּחֲדוּה בְּבֵי מְקַדְשָׁא דְאִיהוּ בְּנָה.
 וְאִי תִימָא, הֵיךְ עָיִל מִשָּׁה לְמִטְרוּנִיתָא בְּלַחֲוּדָהָא בְּהַאי
 עֲלָמָא, דְּהָא אֲתַחְזִי פְרוּדָא. תָּא חֲזִי, קוּדְשָׁא בְּרִיךְ
 הוּא זְווג לָהּ בְּמִשָּׁה בְּקַדְמִיתָא, וְאִיהוּ הוּוּת כִּלְת מִשָּׁה,
 כְּמָה דְאֲתַמַּר. כִּיּוֹן דְאֲזַדְוּוּגַת בֵּיה בְּמִשָּׁה, נַחֲתַת בְּהַאי
 עֲלָמָא. בְּזוּוּגָא דְהַאי עֲלָמָא, וְאֲתַתְקַנַּת בְּהַאי עֲלָמָא, מָה
 דְלֹא הוּוּת מְקַדְמַת דְנָא, וְלְעוֹלָם לֹא הוּוּת בְּפְרוּדָא.
 אֲבָל לֹא הוּוּ בַר נֶשׁ בְּעֲלָמָא מִיּוּמָא דְאֲתַבְּרִי אָדָם,
 דִּיעֵיל רְחִימוּ וְחִבּוּבוּ, וּמְלִין דְזוּוּגָא לְעֵילָא, בַּר
 שְׁלֵמָה מְלֶכָא, דְאִיהוּ אֲתַקִּין זְווגָא דְלְעֵילָא בְּקַדְמִיתָא,
 וּלְבַתָּר זַמִּין לֹון כְּחֲדָא בְּבִיתָא דְאֲתַקִּין לֹון. זַפְאִין אִינּוֹן
 דוּד וּשְׁלֵמָה בְּרִיָּה, דְאִינּוֹן אֲתַקִּינוּ זְווגָא דְלְעֵילָא.
 מִיּוּמָא דְאֲמַר לָהּ קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְסִיְהָרָא, זִילִי
 וְאֲזַעִירִי גְרַמִּיךְ, לֹא אֲזַדְוּוּגַת בְּזוּוּגָא שְׁלִים בְּשִׁמְשָׁא, בַּר
 כַּד אַתָּא שְׁלֵמָה מְלֶכָא.

שִׁיר הַשִּׁירִים, הָא הֵכָא חֲמִשׁ דְּרַגִּין, לְאַתְדַּבְּקָא בְּעֵלְמָא
 דְּאַתִּי. שִׁיר, חַד. הַשִּׁירִים, תְּרִין, הָא תְּלַת. אֲשֶׁר,
 הָא אַרְבַּעָה. לְשִׁלְמָה, הָא חֲמִשָּׁה. בְּחַמְשָׁאָה אִיהוּ. דְּהָא
 יוּמָא דְחַמְשִׁין, רְזָא דְיוּבְלָא אִיהוּ.

תָּא חֲזִי, זְווגָא דְלַעֲיִלָּא לָא יְכִיל שְׁלֵמָה לְאַתְקַנָּא, אֶלָּא
 בְּגִין דְּאַשְׁתַּכַּח זְווגָא לְתַתָּא, מְקַדְמַת דְּנָא. וּמֵאן
 אִיהוּ. זְווגָא דְמִשָּׁה. דְּאִי לָא הָוִי זְווגָא דְנָא, לָא אֶתְתַּקֵּן
 זְווגָא דְלַעֲיִלָּא. וְכֹלָא בְּרִזָּא עֲלָאָה אִיהוּ, לְחַפְימִי לְבָא.
 כְּתִיב (מלכים א ה) וַיְדַבֵּר שְׁלֹשֶׁת אֲלָפִים מָשָׁל וַיְהִי שִׁירוֹ
 חֲמִשָּׁה וְאַלְפָּה, הָאִי קָרָא אוּקְמוּהָ חֲבַרְיָא. אֲבָל
 וַיְדַבֵּר שְׁלֹשֶׁת אֲלָפִים מָשָׁל, וְדָאִי עַל כָּל מְלָה וּמְלָה
 דְּאִיהוּ הָוֵה אָמַר, הָוֵו בֵּיהַ תְּלַת אֶלְפָּה מְשָׁלִי, כְּגוֹן סְפָרָא
 דְּקַהֲלַת, דְּאִיהוּ בְּרִזָּא עֲלָאָה, וְאִיהוּ בְּאַרְחַ מְשָׁל, דְּלִית
 בֵּיהַ קָרָא דְלָאוּ אִיהוּ בְּחַכְמַתָּא עֲלָאָה, וּבְאַרְחַ מְשָׁל,
 אֲפִילוּ קָרָא זְעִירָא דְבֵיהַ.

דִּכְדִּי הָוֵה מְטִי רַב הַמְנוּנָא סְבָא קְדַמָּאָה לְהָאִי קָרָא, (קהלת
 יא) שִׂמַּח בַּחֹר בִּילְדוּתְךָ וַיְטִיבְךָ לְבָבְךָ בְּיַמֵּי בַחֲוֵרוֹתְךָ
 הָוֵה בְּכִי. וְאָמַר וְדָאִי הָאִי קָרָא יְאוּת הוּא, וְאִיהוּ בְּאַרְחַ
 מְשָׁל, וּמֵאן יְכִיל לְמַעַבְדַּ דְּרִשָּׁא בְּמְשָׁל דָּא. וְאִי אִיהוּ
 דְּרִשָּׁא לִית בֵּיהַ דְּרִשָּׁא, אֶלָּא כְּמָה דְּחַמִּינָן בְּעֵינֵינוּ. וְאִי
 חַכְמַתָּא אִיהוּ, מֵאן יְכִיל לְמַנְדַּע לָהּ.

מִיָּד הוּא תָּב וְאָמַר, כְּתִיב, (בראשית לו) אֱלֹה תוֹלְדוֹת יַעֲקֹב
 יוֹסֵף בֶּן שֶׁבַע עֶשְׂרֵה שָׁנָה וְגו', הַאִי קָרָא דְקִהְלֵת,
 אִיהוּ מָשָׁל לְחֻכְמַתָּא דְקָרָא דָּא דְאוֹרֵייתָא, וְדָא מָשָׁל
 לְדָא. שְׂמַח בְּחוֹר בְּיַלְדוּתָךְ, וְהוּא נַעַר. וְיִטְיַבְךָ לְבָבְךָ, הִיָּה
 רְעָה אֶת אָחִיו בְּצֹאן. בְּיָמֵי בְּחוֹרוֹתֶיךָ, אֶת בְּנֵי בְלָהָה וְאֶת
 בְּנֵי זִלְפָּה נְשֵׁי אָבִיו. וְדַע כִּי עַל כָּל אֱלֹהִים, וְיָבֵא יוֹסֵף אֶת
 דְּבַתָּם רְעָה. יְבִיאֲךָ אֱלֹהִים בְּמִשְׁפָּט, אֱלֹהִים תוֹלְדוֹת יַעֲקֹב
 יוֹסֵף. יוֹסֵף אֶתְכֶּלֶל בְּיַעֲקֹב, וְרוֹזֵן דְּסִתְרֵי תוֹרָה, מֵאֵן
 יִכִּיל לְמַנְדַּע לוֹן.

וְהַאִי מָשָׁל אֶתְפֹּשֵׁט לְתַלְתֵּי אֱלֹהִים מְשָׁלִים, וְכִלְהוּ (דף קמ"ח ע"ב)
 בְּהַאִי מָשָׁל, בְּשַׁעֲתָא דְיוֹסֵף אֶתְכֶּלֶל בְּיַעֲקֹב, תַּלְתֵּי
 אֱלֹהִים אֵינּוֹן, בְּאַבְרָהָם יִצְחָק וְיַעֲקֹב, דְּכִלְהוּ בְּהַאִי מָשָׁל
 בְּרוּזָא דְחֻכְמַתָּא. וְכֹאן, כַּמָּה טַיִיעִין אֵינּוֹן בְּטוֹעֵנִין
 דְּטַמִּירוּ, בְּהוּ דְיִירֵי תְרִיסִין, דְּלִית לְהוֹן חוּשְׁבָנָא
 לְטַמִּירִין דְּחֻכְמַתָּא.

וַיְהִי שִׁירוּ חַמְשָׁה וְאַלְף, הָכִי אוֹקִימָנָא, וַיְהִי שִׁירוּ שֶׁל
 מָשָׁל, וְכֹלָא חַד, בֵּין מֵאן דְּאָמַר וַיְהִי שִׁירוּ
 דְּשִׁלְמָה, בֵּין מֵאן דְּאָמַר וַיְהִי שִׁירוּ שֶׁל מָשָׁל, כֹּלָא אִיהוּ
 חַד, וְכֹלָא אִיהוּ קָאמַר, וַיְהִי שִׁירוּ, דָּא שִׁיר הַשִּׁירִים. וְכִי
 חַמְשָׁה וְאַלְף אִיהוּ שִׁיר הַשִּׁירִים. וְדָאִי הָכִי הוּא, חַמְשָׁה
 אֵינּוֹן תְּרַעִין וּפְתַחִין דְּמִתְפַּתְחֵי בְּמִלְכָּא דְּשִׁלְמָא דִּילֵיהּ.

וְאֵינּוֹן חֲמֵשׁ מֵאָה שָׁנִין דְּאֵילָנָא דְּחַיִּי. חֲמֵשִׁין שָׁנִין
דְּיּוֹבְלָא.

וְאֶלְף, דָּא אִיהוּ אֵילָנָא דְּחַיִּי, חָתָן דְּנַפְיָק מִסְטָרִיָּה,
וְאִיהוּ יָרִית כּל אֵינּוֹן חֲמֵשָׁה, לְמִיתִי לְגַבֵּי כַּלָּה.
יּוֹמִיָּה דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אֶלְף שָׁנִין אִיהוּ, וְדָא אִיהוּ
נָהָר דְּנִגִּיד וְנַפְיָק מֵעֶדָן. יוֹסֵף זַכָּאָה. דְּאֶקְרִי צַדִּיק, עַל
שְׁמָא דְּסִיְהָרָא. כְּמָה דְּאֶתְנִי בָּהּ קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא. וּבְגִין
כּף שִׁיר הַשִּׁירִים, קֹדֶשׁ קֹדְשִׁים.

וְלִית לָךְ קָרָא בְּשִׁיר הַשִּׁירִים, דְּלָא אִית בֵּיה רְזָא
דְּחֲמֵשָׁה וְאֶלְף וְדָאִי. שִׁיר הַשִּׁירִים וְדָאִי הָכִי הוּא.
חֲמֵשׁ דְּרַגִּין אֵינּוֹן בְּהָאִי קָרָא, כְּמָה דְּאֶתְמַר. וְאִי תִּימָא,
הָאֶלְף אֲמָאִי לָא אֲדַכֵּר הַכָּא. וְדָאִי הֵהוּא אֶלְף טְמִירָא
הָוָה, וְטְמִירָא אִיהוּ עַד דְּאֶתְחַבְּרַת אֶתְתָּא בְּבַעְלָהּ. וְעַל
דָּא אֶשְׁתַּדַּל שְׁלֵמָה, לְמִיתִי הֵהוּא אֶלְף לְגַבֵּי כַּלָּה,
בְּטְמִירוֹ דְּגוּשְׁפִּנְקָא דְּחַכְמַתָּא עֲלָאָה.

כִּיּוֹן דְּעֶבֶד קֹדֶשׁ הַקֹּדְשִׁים לְתַתָּא, גְּנִיזוּ וְטְמִיר, וְעָאֵל
רְזָא דְּקֹדֶשׁ הַקֹּדְשִׁים לְתַמּוֹן, לְמַעַבְד גְּנִיזוּ
דְּשְׁמוּשָׁא שְׁלִים, עֵילָא וְתַתָּא כְּדָקָא יָאוּת. קֹדֶשׁ (קכ"א ע"א)
הַקֹּדְשִׁים אִיהוּ לְעֵילָא, רְזָא דְּחַכְמַתָּא עֲלָאָה, וְיּוֹבְלָא.
כְּגוּוֹנָא דָּא יָרְתִין חָתָן וְכַלָּה, יְרוּתָא דְּאָבָא וְאֲמָא.
וְאֶתְהַדְרוּ אַחְסַנַת יְרוּתָא בְּגוּוֹנָא אַחְרָא. יְרוּתָא דְּאָבָא,